

Спосіб державного регулювання господарської діяльності – це сукупність прийомів державного втручання органів законодавчої, виконавчої та судової влади на суб'єктів господарських відносин. Вони поділяються на прямі і непрямі. Прямі методи характеризуються тим, що вони неминуче змушують компанію поводитися певним чином в економічному середовищі. Непрямі методи, навпаки, стимулюють ефективне управління та дають економічну вигоду поведінці, бажаній суспільством і державою.

Список використаних джерел:

1. Нагребельний В. П. Державне регулювання. *Юридична енциклопедія*. 2006. 118 с.
2. Бевз С. І. До питання про сутність державного регулювання господарської діяльності. 2015. 27 с.
3. Господарський кодекс України. Кодекс від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
4. Щербина В. С. Поняття та види засобів регулювання господарської діяльності. 2012. 15 с.
5. Задихайло Д. В. Концентрація суб'єктів господарювання в сучасних умовах та проблема її законодавчого забезпечення. 2012. 78 с.
6. Беззубов Д. О. Теоретичні засади економічної безпеки як частини господарського права України. 2015. 120 с.
7. Мягкова О. В. Аналіз форм та методів державного регулювання. 2015. 53 с.
8. Господарське право. 2010. 640 с.

Серафимчук І. О.,

курсант

Навчально-наукового інституту
права та підготовки фахівців для
підрозділів Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Нагорна О. О.,

старший викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
старший лейтенант поліції

ЗДІЙСНЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Наша держава на сьогодні вже більше пів року зіштовхується з таким явищем як введення воєнного стану. Звісно вказаний аспект торкається всіх сфер суспільного життя, у тому числі й господарської діяльності. Саме тому ми хочемо приділити особливу увагу питанню здійснення господарської діяльності у вказаний період.

Для початку можемо вказати, що після підписання президентом України Указу про запровадження на території нашої держави дії воєнного стану, законодавча база почала змінюватися й адаптуватися до нових реалій [1]. Ми повинні розуміти, що вказані зміни безперечно торкнулися й господарської діяльності, саме тому ми хочемо наголосити на тому, що після введення в дію ряду змін здійснення господарської діяльності на території нашої держави також зазнало суттєві перетворень на які ми й хочемо звернути увагу.

Перше на, що ми можемо акцентувати увагу на статтю 417 Господарського кодексу України (далі ГК України) у якій вказано, що у разі введення воєнного стану на території нашої держави господарська діяльність має здійснюватися у відповідності до закону про оборону України, інших законодавчих актів щодо забезпечення обороноздатності держави та законодавства про режим воєнного стану [2]. Виходячи з цього ми розуміємо, що законодавцем закріплені відсильні норми законодавства, котрі регулюють відносини у період воєнного стану, що на нашу думку виступає позитивним аспектом.

Звернемо увагу на той факт, що введення воєнного стану для господарської діяльності означає ряд хоча й тимчасових проте обмежень прав та інтересів. Звернемо увагу на статтю 16 Закону України «Про оборону» у якій мова йде про те, що завданнями підприємств та їх посадових осіб у сфері оборони виступає : виконання державних контрактів, укладених за результатами проведення оборонних закупівель, здійснення на договірних засадах поставок продукції (робіт, послуг), здійснення заходів мобілізаційної підготовки та мобілізації, заходів цивільного захисту [3].

До того ж на варто зауважити й на статтю 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військовим комендатурам надається право на використання потужностей а також трудових ресурсів підприємства на потреби оборони, зміну режиму своєї роботи, проведення інших змін щодо виробничої діяльності та умов праці відповідно до законодавства про працю [4]. Відтак ми розуміємо, що під час дії воєнного стану на території нашої держави права суб'єктів господарювання значною мірою обмежуються звісно це має позитивний вплив для оборони держави, проте й негативний на сферу господарської діяльності.

Можна вказати, що суб'єкти господарювання з початку введення воєнного стану вже зазнають суттєвих обмежень. Відтак яскравим прикладом може виступати запровадження коменданської години, що значною мірою обмежило господарську діяльність, а отже має негативний вплив на всю сферу суспільних відносин. Проте ми також повинні розуміти, що вказані заходи виступають вимушеними й їх запровадження обумовлено необхідністю зменшувати рівень небезпеки для населення.

Також, звернемо увагу на такий нормативно-правовий акт, як Закон України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану» [5]. Розглянемо те,

що у вказаному акті мова йде про те, що суб'єкта господарювання можуть фактично позбавити його права на власність на певне майно. Хочеться зазначити, що умовою такого позбавлення виступає його попереднє або ж подальше відшкодування вартості. Проте ми також хочемо наголосити, що мова не йде про відшкодування упущеної вигоди, що на нашу думку виступає негативним аспектом для суб'єктів господарювання.

Дійшовши висновків, що на сьогодні наша держава значною мірою може обмежувати права суб'єктів господарювання, що безперечно має негативний вплив на всю сферу відносин. Хоча вказані заходи й виправдовуються дією воєнного стану на нашу думку, необхідно більш лояльно ставитися до суб'єктів господарювання. Зазначені вище суб'єкти сприяють реалізації публічних інтересів, реалізації і захисту прав і законних інтересів громадян тому на нашу думку необхідно зменшити коло їх обов'язків під час дії воєнного стану.

Список використаних джерел:

1. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента від 25.02.2022 р. № 64/2022 (поточна редакція 17.08.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.
2. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV (поточна редакція 19.08.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#top>.
3. Про оборону: Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII (поточна редакція 03.08.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12#top>.
4. Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 06.04.2000 р. № 1647-III (поточна редакція 11.06.2015 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1647-14#top>.
5. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану: Закон України від 17.05.2012 р. № 4765-VI (поточна редакція 29.09.2022 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4765-17#top>.